

Belg verdient meer dan productiviteit toelaat. Slechts 35% van loonevolutie is gevolg van toename productiviteit.

2013 /14
09 | 12 | 2013

MENSEN

WELVAART

BESCHERMING

Om het concurrentievermogen te verhogen van Belgische ondernemingen formuleerde de Europese Commissie aanbevelingen inzake kostencompetitiviteit. Itinera analyseerde op vraag van de EC de huidige toestand in België. Uit het rapport blijkt dat België ondermaats presteert inzake kostencompetitiviteit door de aanbevelingen niet volledig uit te voeren. In het debat over de competitiviteit van de Belgische economie gaat veel aandacht naar de hoge loonkost in ons land. Of de Belgische lonen werkelijk problematisch hoog zijn hangt in belangrijke mate af van de balans tussen verschillen in loonkost en verschillen in productiviteit. Landen met een relatief hoge productiviteit blijven competitief, ondanks relatief hoge lonen. Om competitief te blijven, moet de loonevolutie nauw aansluiten bij de evolutie van de productiviteit. En deze wetmatigheid wordt in ons land niet meer gerespecteerd. Slechts 35% van de loonevolutie is gevolg van productiviteit.

Itinera roept de regering op de aanbevelingen van de Europese Commissie ernstig te nemen en loskoppeling lonen en productiviteit tegen te gaan.

Europese commissie roept België op in te grijpen

Om het concurrentievermogen te verhogen van Belgische ondernemingen, formuleerde de Europese Commissie enkele aanbevelingen inzake kostencompetitiviteit. Zo moet België zorgen voor een betere aansluiting van de loonontwikkelingen bij productiviteitsontwikkelingen. België heeft al enkele stappen in de goede richting gezet, maar presteert ondermaats inzake kostencompetitiviteit door de aanbevelingen niet volledig uit te voeren.

De Europese Commissie concludeert dat er dringend maatregelen van structurele aard nodig zijn om de loskoppeling van de loonontwikkeling en het binnenlandse productiviteitsverloop in de toekomst te voorkomen

Slechts 35% van loonevolutie is gevolg van toename productiviteit

Itinera analyseerde dat de loonevolutie in de Belgische industrie in de periode 2002-2009 slechts voor 35% kan verklaard worden op basis van een toename van de productiviteit. Anders geformuleerd: 65 % van de loonontwikkelingen in deze 10 industriesectoren heeft niets te maken met ontwikkelingen in arbeidsproductiviteit. Deze evolutie staat sterk in contrast met Duitsland, waar de loonevolutie voor 68% verklaard kan worden door de evolutie van de productiviteit.

Uit de beschikbare bedrijfsdata (zie bijlage 1) blijkt dat in België binnen elke sector de loskoppeling tussen de arbeidsproductiviteit en de reële lonen het grootst is.

Neem aanbevelingen Europese Commissie ernstig

De Belgische regeringen blijken geen prioriteit te maken van het opvolgen van de aanbevelingen van de Europese Commissie. De gekende pijnpunten van onze economie worden niet weggewerkt. Dit is het verkeerde signaal naar investeerders toe. Niet alle aanbevelingen kunnen tegelijkertijd aangepakt worden. Het stellen van enkele duidelijke prioriteiten is het begin van een werkzame strategie.

Ga de loskoppeling lonen en productiviteit tegen

Het terugdraaien van de loskoppeling van lonen en productiviteit vereist aanpassingen aan het loonindexeringmechanisme en de werking van de Belgische arbeidsmarkt. De lage intra-sectorale verklaringskracht van de productiviteit voor de loonevolutie illustreert dat deze koppeling best op bedrijfsniveau wordt bewaakt. Op zijn minst moet het mogelijk zijn om meer bedrijfsvariatie toe te laten in de sectorale akkoorden. Maar ook binnen ondernemingen kunnen lonen en productiviteit beter op elkaar worden afgestemd door aanpassing van het managementsysteem.

Voor meer info neem contact op met **Johan Albrecht** (senior fellow Itinera Institute): 0476-51 15 43

Bijlage 1 : Tabel - Evolutie reële lonen in 2002-2009; impact van arbeidsproductiviteit

Bron: eigen berekeningen op basis van de AMADEUS dataset

	België	Duitsland	Spanje	Finland	Frankrijk	VK	Italië
Industrie	35%	68%	59%	41%	49%	68%	46%
Voeding (incl.dranken)	29%	80%	58%	59%	59%	73%	52%
Textiel	42%	60%	52%	59%	59%	49%	41%
Drukkerij, reproducties & publicaties	20%	70%	59%	64%	50%	52%	48%
Chemie	44%	72%	62%	70%	41%	87%	42%
Rubber & plastics	30%	81%	49%	43%	47%	45%	33%
Afgewerkte producten (niet-metaal)	31%	61%	49%	43%	50%	49%	45%
Afgewerkte producten (metaal)	23%	60%	62%	37%	47%	48%	49%
Machines & uitrusting	39%	61%	57%	46%	49%	63%	46%
Elektrische machines	30%	67%	57%	56%	51%	70%	49%
Meubels	35%	67%	57%	45%	60%	54%	47%